

GTF – Inicijativa za održivi rast
Godišnji izvještaj za 2024. godinu

Od svog osnutka u studenome 1999. GTF – Inicijativa za održivi rast radi na razvoju suradnje kako unutar jugoistočne Europe, tako i između regije i Europske unije. Djelovanjem na vlade zemalja u regiji, parlamente, političke stranke, nevladine udruge i sindikate, GTF-IOR razvio je jaku institucionalnu podlogu za uklanjanje rodne neravnopravnosti. Djelovanje programa GTF-IOR-a stvaralo je temelj za realne socijalne promjene te doprinijelo rodno senzibiliziranom procesu europske integracije, većoj odgovornosti u parlamentarnom upravljanju i povećanom političkom sudjelovanju žena, kroz izgradnju kapaciteta parlamentarnih mehanizama za rodnu ravnopravnost i rad sa zastupnicama u parlamentima regije te također kroz suradnju s lokalnim i regionalnim samoupravama. Partneri GTF-IOR-a u dosadašnjem su radu bile vlade, parlamenti, nevladine udruge, sindikati i organizacije poslovnih žena. Od svoje prvotne misije da bude posvećen stvaranju i unapređivanju održivog, rodno ravnopravnog razvoja u jugoistočnoj Europi u kontekstu europskih integracija, GTF-IOR je vremenom pomicao granice i horizonte svojeg djelovanja. Tako je u ovom trenutku primarni fokus stavljen na promicanje ženskog poduzetništva kao motora za stvaranje radnih mjesta u regiji, na ruralni razvoj i turizam, socijalne inovacije kroz održivi rast i razvoj te ostaje takav i u budućnosti. GTF-IOR se jasno pozicionirao kao regionalni akter na području promocije i jačanja ženskog poduzetništva. To je dovelo i do raznih drugih projekata i suradnje s institucijama, javnim i privatnim sektorom u regiji.

U 2014. GTF je usvojio novu Strategiju za iduće petogodišnje razdoblje 2015. – 2020. u kojoj su postavljeni razvojni ciljevi GTF-a: osiguravanje održivog djelovanja Udruge kroz razne oblike samofinanciranja, osnivanje gospodarskih djelatnosti Udruge kroz socijalno poduzetništvo, širenje geografskog područja djelovanja Udruge globalno, regionalno, nacionalno i lokalno. Pri tome su kao strateški ciljevi postavljeni unaprjeđenje održivog poduzetništva kao preduvjeta za opći napredak društva, povećanje zapošljivosti marginaliziranih skupina, i poboljšanje

multisektorske suradnje u rješavanju ključnih društvenih problema (ekologija, siromaštvo, socijalna isključenost i drugi). Područja djelovanja GTF-IOR-a za 2024./2025. su poduzetništvo, socijalna uključenost, ruralni razvoj, ekologija i turizam.

U tim područjima je GTF bio aktivan i u 2024. godini te je kroz provođenje projekata, organiziranje kampova, radionica i konferencija, sudjelovanje na događajima i aktivnom suradnjom s civilnim, javnim, privatnim i akademskim sektorom u Hrvatskoj i izvan nje, uvelike pridonio ostvarivanju zadanih strateških ciljeva.

I. PROJEKTI I AKTIVNOSTI

GTF svoje aktivnosti provodi kroz važne nacionalne i međunarodne projekte te je tijekom 2024. godine provodio sljedeće projekte i aktivnosti:

Prvi klaster žena poduzetnica Republike Hrvatske – KOLO (Kako Osnažiti Lokalno Okruženje)

Klaster KOLO je rezultat suočavanja s problematikom dugotrajno nezaposlenih žena na ruralnom području, a osnovali su ga Poduzetnički centar Sinj, GTF-IOR i grad Sinj. U 2024. godini klaster je ponovo sudjelovao na Nacionalnom sajmu pršuta i trajnih suhomesnatih proizvoda u Sinju, gdje su se članice predstavile javnosti svojim znanjem i proizvodima. Članice Klastera u listopadu 2024. sudjelovale su na manifestaciji Jesen u Lici koja se održava u Gospiću.

RAISE Youth – Rural Action for Innovative and Sustainable Entrepreneurship for Youth

Projekt „RAISE Youth“ GTF kao nositelj provodi s partnerima iz Hrvatske, Španjolske, Bugarske i Rumunjske, a završio je 31.01.2024. Kroz projekt je razvijen, pilotiran i promoviran inovativni RAISE model (samo)zapošljavanja te stvaranja dostojanstvenih i produktivnih radnih mjesta za mlade korištenjem socijalnih inovacija u 4 zemlje suočene s visokom stopom nezaposlenosti mladih i depopulacijom ruralnih područja. Fokus projekta bio je rješavanje nezaposlenosti mladih s posebnim naglaskom na mlade u ruralnim sredinama koji nisu zaposleni niti u sustavu obrazovanja ili obuke (tzv. NEETs – not in education, employment or training) u dobi od 25 do 29 godina. Kroz projektne aktivnosti, edukaciju, trening i podršku, projekt je pomogao mladima u četiri zemlje Europske unije da prepoznaju postojeće i sami stvore nove prilike za (samo)zapošljavanje u svojim sredinama na održiv i inovativan način, koristeći lokalne resurse i poštujući potrebe lokalne zajednice. Kroz projekt je uspostavljeno 4 tzv. RAISE Demo Centra

u ruralnim područjima, a kroz obuku, treninge, mentorstva, učenje kroz rad i pružanje psihosocijalne podrške projekt je uključio više od 2000 mladih ljudi od kojih je najmanje 200 (samo)zapošljeno. Program je imao posebne prilagodbe za nezaposlene žene, ali i za Rome na područjima na kojima su značajna manjina. Također, radilo se na umrežavanju i grupiranju mladih iz ruralnih područja na nacionalnoj i transnacionalnoj razini, poticanju razmjene među zemljama, te je napravljena web platforma za marketing, crowdfunding i crowdfarming, koja dosad nije korištena kao sredstvo održive potpore poduzetništvu mladih u Europi. Korištenje „pametne“ poljoprivrede i novih tehnologija kombinirano s višegodišnjim mentorstvom te obiteljskim i individualnim učenjem stvorilo je eko-sustav pogodniji za poticanje poduzetništva i stvaranje novih radnih mjesta u ruralnim područjima, jer potiče kreiranje sustavnog okvira za (društveno) poduzetništvo, osnivanje klastera, implementaciju web alata, crowdfunding, multistakeholderski i politički dijalog.

U 2024. godini, u posljednjem mjesecu provedbe projekta, održani su online sastanci projektnog odbora radi planiranja aktivnosti nakon završetka projekta, kao i pripreme za završni izvještaj.

BLUEGREENCIRCLE: Unlocking bio - based circular economy sustainable development potentials in Lika Senj County

Plavo-zeleni krug projekt je kojim se jačaju kapaciteti ključnih dionika u Ličko-senjskoj županiji za unapređenje razvojnog puta u kojem korištenjem kružnih rješenja u industrijama koje se baziraju na proizvodnji iz obnovljivih bioloških izvora doprinose održivosti, klimi i okolišu.

Nositelj projekta je GTF-Inicijativa za održivi rast, a partneri Ličko-senjska županija i International Development Norway Association. Projekt se provodi u Hrvatskoj na području Ličko-senjske županije i Norveškoj na području Osla i okolice.

Trajanje projekta je od ožujka 2023. godine do svibnja 2024. godine a ukupna vrijednost projekta 85.153,98 EUR (Fond za bilateralne odnose EGP i Norveški financijski mehanizam za razdoblje 2014.-2021).

Ciljna skupina su javni službenici, privatni sektor, akademski sektor, civilni sektor, mladi i žene.

U 2024. godini objavljena je publikacija projekta BLUEGREENCIRCLE (Plavo-zeleni krug) koja sadrži opis projektnih aktivnosti i rezultata.

U sklopu projekta proveden je niz aktivnosti s ciljem povećanja kapaciteta lokalnih dionika i zajednice u Ličko-senjskoj županiji za održivi razvoj kroz principe kružnog gospodarstva. Provedba projekta započela je u ožujku 2023. godine mapiranjem dionika iz područja kružnog gospodarstva i osnivanjem Radne skupine za kružno biogospodarstvo Ličko-senjske županije. Zainteresirani dionici iz javnog, privatnog i civilnog sektora imali su priliku sudjelovati u treninzima jačanja kapaciteta a u veljači 2024. godine deset hrvatskih predstavnika sudjelovalo je na studijskom putovanju u Norvešku gdje su predstavljali Ličko-senjsku županiju i upoznali se s norveškim primjerima dobre prakse. Kako bi i širu javnost senzibilizirali za ovo područje, kroz 2023. i 2024. godinu, održano je šest kampova u Ličko-senjskoj županiji namijenjenih mladima i ženama koji se žele upoznati s konceptom i praksama kružnog gospodarstva.

GWEEN – Ozelenjivanje poduzetništva žena u Hrvatskoj za klimatski pametan gospodarski rast

Projekt GWEEN doprinosi povećanju konkurentnosti poduzeća u (su)vlasništvu žena na području Hrvatske s naglaskom na ruralna područja kroz hrvatsko-norvešku suradnju. Projektnim aktivnostima jačaju se kapaciteti poduzetnica s ruralnih područja, a norveško iskustvo pomaže im u postizanju održivosti i zelenih ciljeva.

Nositelj projekta je GTF-Inicijativa za održivi rast, a partner International Development Norway. Projekt se provodi na području Hrvatske i Norveške.

Trajanje projekta je 01.08.2023. – 30.04.2024., a ukupna vrijednost projekta 70.000 EUR (90% sufinanciran sredstvima Norveškog financijskog mehanizma).

Projekt GWEEN uspješno je zaključen 30. travnja 2024. Tijekom devet mjeseci provedbe organizirana su dva značajna komunikacijska događaja – početna konferencija i završna konferencija, koje su okupile ključne dionike projekta.

GTF-ISG je kroz sastanke i suradnju s postojećim partnerima uspješno dosegao poduzetnice iz ruralnih područja. IDN je razvio Priručnik za zeleno poslovanje, koji je poslužio kao temelj za edukaciju. Tijekom 2024. godine održano je 15 radionica u 15 hrvatskih županija, na kojima je sudjelovalo više od 150 žena.

Manji broj polaznica nastavio je sudjelovanje u projektu kroz mentorski program, koji je uključivao online i osobne konzultacije. U sklopu mentorskog programa tijekom 2024. godine, poduzetnicama su pruženi savjeti o zelenom poslovanju, financiranju i suradnji s norveškim partnerima. Većina sudionica bila je uključena u ruralno poduzetništvo.

U travnju 2024. godine četiri su mentorirane poduzetnice i Mary Ann Rukavina Cipetić iz GTF-a sudjelovale u četverodnevnom studijskom posjetu Norveškoj, gdje su posjetile lokalne farme, sudjelovale u radionicama i sastale se s predstavnicima Norveške unije farmera.

PERNATURA

Projekt Pernatura potaknuo je ponovnu uporabu starog namještaja, tekstila i robe široke potrošnje uključujući obnovu proizvoda koji omogućuju povrat proizvoda u zadovoljavajuće radno stanje, popravak, akcijsko skupljanje i ponovnu prodaju ili upotrebu dotrajalog proizvoda. Ponovna uporaba proizvoda potom ima pozitivne učinke na okoliš (sprječava onečišćenje voda, tla, zraka), štedi sirovine i energiju, odnosno doprinosi kružnom gospodarstvu tako da stari namještaj, tekstil i roba široke potrošnje ne završe na otpadu, odnosno u prirodi. Projekt Pernatura, osim što doprinosi sprječavanju nastanak otpada, potiče ponovnu uporabu predmeta u ruralnom turizmu i poljoprivredim gospodarstvima te tako smanjuje potrebu za proizvodnjom novoga namještaja, tekstila i raznih dekorativnih i uporabnih predmeta što utječe na smanjivanje CO₂ i na svijest širokog spektra građana - lokalno stanovništvo, turiste, posjetitelje itd. Projektne aktivnosti uključivale su jaki volonterski program koji je važan faktor uspjeha u rješavanju problema nedovoljne svijesti o ponovnoj uporabi.

Kroz projektne aktivnosti revalorizirale su se tradicija ličkog kraja za uporabu robe široke potrošnje, tekstila i namještaja primjerice izradom krpara, tkane staze za pod, podloga za sjedenje od starog tekstila - nekoć praksa u svim ličkim domaćinstvima. Na kraju projekta, u sklopu manifestacije Jesen u Lici, napravljena je izložba radova koje su sudionice radionice same prepravile i dale predmetima novo ruho.

Projekt Pernatura sufinanciran je od Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti. Projekt je provodio GTF-IOR u partnerstvu s Udrugom Gačanka.

Ecofeminism: work towards an equal and green youth

Projekt Ecofeminism provodi XX Element Project – Associação Cultural iz Portugala, u suradnji s partnerskim organizacijama GTF – Inicijativa za Održivi Rast (Hrvatska), Seiklejate Vennaskond (Estonija), Asociación Juvenil “Jarrón Club” (Španjolska) i Euro SUD (Italija), a trajanje projekta je od 1. listopada 2023. do 1. listopada 2024. godine.

Cilj projekta Ecofeminism je promicanje socijalne inkluzije djevojaka i žena kroz održive prakse temeljene na principima ekofeminizma. Projekt se fokusira na osnaživanje radnika s mladima (Youth Workers) kroz razvoj tematskih, metodoloških i vještina cjeloživotnog učenja. Ovim pristupom, projekt omogućava mladim radnicima da razvijaju inovativne i inkluzivne aktivnosti u radu s mladima, uz poseban naglasak na rodnu ravnopravnost i ekološke prakse.

Specifični ciljevi projekta uključuju poboljšanje vještina radnika s mladima kako bi se potaknuli inovativni pristupi u radu s mladima, jačanje kapaciteta organizacija i radnika za unapređenje i inovacije u omladinskom sektoru te rad s mladima koji dolaze iz manje privilegiranih skupina, uz naglasak na smanjenje rodne nejednakosti. Projekt također promiče multidisciplinarni i metodološki pristup u radu s mladima, osiguravajući kvalitetu i učinkovitost u pružanju podrške. Projekt integrira održive prakse i načela rodne jednakosti, čime osigurava da rad s mladima bude inkluzivan, inovativan i ekološki održiv. Ukupna vrijednost projekta iznosi 60.000,00 EUR, a provodi se u okviru programa Erasmus+ KA210-YOU.

Tijekom 2024. godine održana su tri interkulturalna sastanka projektnog tima – u siječnju u Hrvatskoj, u ožujku online i u rujnu u Estoniji. U svibnju 2024. u Portugalu je održana radionica jačanja kapaciteta osoba koje rade s mladima na kojoj je sudjelovalo 36 osoba iz partnerskih zemalja. U sklopu projekta izrađen je Toolkit for Youth Workers, praktični vodič razvijen kako bi pomogao radnicima s mladima u integraciji ekofeminističkih vrijednosti u njihove programe, osnažujući ih da promiču i ekološku održivost i rodnu ravnopravnost među mladima.

Online kampanja je uključivala tri epizode podcasta, video na društvenim mrežama i newsletter. Newsletter je dosegao više od 120 pretplatnika, održavajući ih informiranima i angažiranima u vezi s napretkom i aktivnostima projekta.

OSNAŽI-OKRUŽI: Otkrivanje potencijala žena liderica za kružno gospodarstvo u JI Europi međunarodnom suradnjom

Trajanje projekta 01.01.2024. – 31.12.2024.; projekt se provodio u Bosni i Hercegovini, Crnoj

Gori, Sjevernoj Makedoniji, i Turskoj, te Hrvatskoj (Studijsko putovanje – primjeri dobrih praksi u RH)

SEKTORSKI PRIORITETI:

1. Mir i sigurnost, razvoj demokratskih institucija
2. Održivi gospodarski razvoj
3. Jačanje uloge žena, djeca i mladi

69.991,50 EUR ukupna vrijednost projekta, financiran od Ministarstva vanjskih i europskih poslova u 100% vrijednosti

CILJANA SKUPINA: Organizacije civilnoga društva u 4 zemlje – Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Sjeverna Makedonija i Turska

Projekt OSNAŽI-OKRUŽI promiče vrijednosti i načela razvojne suradnje u Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Sjevernoj Makedoniji i Turskoj kroz jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za održivi gospodarski razvoj i kružno gospodarstvo. Međunarodnom suradnjom 5 organizacija iz različitih zemalja predvođenih udrugom iz Hrvatske aktivirao je žene iz privatnog, civilnog i akademskog sektora za kroz zajednički rad na promicanju znanja i vrijednosti održivog razvoja. Osposobljavanjem 8 trenera iz 4 organizacije iz ciljnih država stvoren je efekt snježne grude te će oni i nakon završetka projekta nastaviti primjenjivati stečeno znanja. Međunarodna suradnja a posebno studijska posjeta Hrvatskoj otvorila je vrata budućim međunarodnim suradnjama kroz projekte civilnoga društva ali i B2B povezivanje. Projektne aktivnosti uključil su preko 120 krajnjih korisnica, žena poduzetnica, znanstvenica i članica civilnoga sektora te mladih žena do 35 godina i obučiti ih u području kružnog gospodarstva.

AshCycle – Integriranje nedovoljno iskorištenog pepela u ciklus materijala primjenom industrijsko-urbane simbioze

Projekt AshCycle ima za cilj integraciju nedovoljno iskorištenog pepela u ciklus materijala primjenom industrijsko-urbane simbioze. Ukupna vrijednost projekta iznosi 10.311.010,00 EUR, a projekt se provodi od 1. lipnja 2022. do 30. svibnja 2026. godine uz financijsku potporu programa Horizon Europe.

Termičkom obradom biomase, krutog komunalnog otpada i mulja iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u Europi svake godine nastaje približno 25 milijuna tona pepela. Međutim, ti pepeli trenutno nemaju široku primjenu ili se koriste samo u aplikacijama male vrijednosti. Glavni izazovi u korištenju pepela nastalih ovim procesima uključuju nisku razinu svijesti javnosti o sigurnosti i ekološkoj prihvatljivosti konačnih proizvoda, nepostojanje jedinstvene regulative i nespremnost tržišta da prihvati otpad kao novi sekundarni materijal. Projekt AshCycle ima za cilj razvoj, primjenu, demonstraciju i replikaciju različitih rješenja kroz industrijsko-urbanu simbiozu korištenja otpadnih materijala. Demonstracije i replikacije rješenja bit će provedene u Danskoj, Finskoj, Belgiji, Nizozemskoj, Hrvatskoj, Sloveniji, Švicarskoj i Južnoj Africi.

Projekt AshCycle odgovara na izazovne socio-ekonomske zahtjeve, olakšava ulazak novih proizvoda na bazi pepela na tržište i doprinosi podizanju svijesti javnosti te prihvaćanju važnosti korištenja sekundarnih resursa. Koordinator projekta je University of Oulu, a projektni partneri uključuju prestižne institucije i tvrtke, poput Technical University of Delft (TUDelft), University of Zagreb Faculty of Civil Engineering (UNIZG), Ghent University (UGent), Zavod za gradbeništvo Slovenije (ZAG), Technical University of Denmark (DTU), BioSO4 Oy (BioSO4), Oulun Energia (OEng), Oulun jätehuolto Oy (Kierto), AI4Value Oy (A4V), Beton Lučko (BL), GTF-Initiative for Sustainable Growth (GTF), DOK-ING ENERGO (DOK), Kleener Power Solutions Oy (Kleener), ResourceFull (RSF), SECO Belgium (SECO), Orbix Solutions (Orbix), University of Johannesburg (UJ), Veolia nv-sa (Veolia), CWare APS (CWare), NEXE Ltd. (NEXE), Sustainable Living (NH), A/S IKAST BETONVAREFABRIK, Mineralz B.V (MRZ), Haitsma Beton B.V (Haitsma), Danske Tegl (DT), ARC I/S Amager Ressourcecenter (ARC) i ETH Zürich (ETH).

Uloga GTF-a u projektu AshCycle je adresiranje ne-tehnoloških barijera i senzibiliziranje javnosti o sigurnosti i ekološkoj prihvatljivosti proizvoda koji sadrže otpad kao novi sporedni materijal. Tijekom 2024. godine GTF je proveo identifikaciju okolišnih, društvenih i pravnih barijera s kojima se susreću poduzetnici, organizao sastanke i radionice o prilikama za ozelenjavanje poslovanja, radionice promicanja kružnih rješenja za djecu i lokalnu zajednicu te razvio [digitalnu platformu za učenje o kružnim rješenjima](#). Tijekom održavanja aktivnosti snimljen je i [AshCycle promotivni video](#).

II. OSTALE AKTIVNOSTI

Osim provođenja projekata, GTF redovito sudjeluje na seminarima, konferencijama i sastancima na kojima predstavlja svoje djelovanje te predstavnici GTF-a svojim aktivnim sudjelovanjem doprinose diskusijama te utječu na javne politike i donositelje odluka. GTF je i u 2024. godini nastavio aktivan rad na uspostavljanju suradnje i partnerskih odnosa s drugim organizacijama civilnoga društva u RH odnosno na razvijanju međusektorske suradnje.

GTF je povezan i s inozemnim vladama, ministarstvima, komorama i akademskom zajednicom, naročito u regiji jugoistočne Europe i Mediterana, te svojim aktivnim sudjelovanjem i prezentacijom iskustva i praksi iz Hrvatske, GTF uvelike doprinosi međunarodnoj prepoznatljivosti Hrvatske i žena poduzetnica iz Hrvatske te djeluje kao jedan od ključnih dionika na regionalnoj razini Jugoistočne Europe u strateškim područjima rodne ravnopravnosti, ženskog poduzetništva, socijalnih inovacija te ruralnog razvoja.

U 2024. godini GTF je prijavio nekoliko nacionalnih i EU natječaja.

FINANCIJSKO IZVJEŠĆE ZA 2024.

Ukupno ostvareni prihod: 568.417,24 €

Ukupno rashodi: 508.496,76 €

Broj volontera: 9

Broj volonterski sati: 1.061,85

